

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW: – BIZ DÜNYÄNIŇ ÄHLI ÝURTLARY WE HALKLARY ÜÇIN AÇYKDYRYS!

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Biziň baş maksadymyz Watana gulluk etmektir! METBUGAT — ELEKTRON GAZETI

THE VOICE OF YOUNG DIPLOMAT

Our main goal is to serve the Motherland! ELECTRON NEWSPAPER

№27 (49) 2022-nji ýylyň 20-nji dekabry

Esaslandyryjysy — Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary instituty

Elektron gazet 2020-nji ýylyň 1-nji oktýabryndan bäri çykýar

A ROUND-TABLE TITLED "TURKMEN- SAUDI RELATIONS" WAS HELD

Under the leadership of our esteemed President, Turkmenistan is increasingly developing conscientious cooperation with many countries of the world, pursuing a peaceful foreign policy for the sake of world peace in the international arena.

The friendly relationship between Turkmenistan and the Kingdom of Saudi Arabia that have been formed for centuries, the commonality of spiritual and cultural principles serve to further rapprochement of development of the two countries at the present stage, further promotion of friendly relations in many areas. The high level of Turkmen-Saudi relations is clearly evidenced by the fact that our esteemed President of Serdar Berdimuhamedov, after presidential elections, made his first foreign visit to the sacred place in the Islamic world — the Kingdom of Saudi Arabia. Nowadays bilateral and multilateral relations, primarily within the framework of large international organizations and regional structures, are acquiring a new form.

As you know, on May 1 —3, 2016, our Hero Arkadag made an official visit to the Kingdom of Saudi Arabia. During the visit, our Hero Arkadag pilgrimaged Mecca and Medina — two sacred cities for all Muslim world. It is especially proudly that during this visit, a Cooperation Program was signed between the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan and the Institute for Diplomatic Studies named after Prince Saud Al-Faisal of the Kingdom of Saudi Arabia.

As a part of this cooperation, higher education Institutions regularly held round table conferences on Turkmen-Saudi relations. By the way, on December 19, 2022, a round table conference was held at the Institute of

AWAZA SAMMITI: hyzmatdaşlyga täze çelgi

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar Berdimuhamedowyň baştutanlygynda üstünlikli alnyp barylýan daşary syýasatyň ileri tutulýan ugurlarynyň biri hem dünýä döwletleri, ilkinji nobatda, goňsy we sebit ýurtlary bilen dostlukly, özara bähbitli gatnaşyklary ösdürmek, hyzmatdaşlyga döwrebap we täze mazmun bermek bolup durýar. Türkmenistanyň şeýle parahat-söýüjilikli we hoşniýetli daşary syýasy strategiýasynda esasy orun tutýan hyzmatdaşlarynyň hataryna umumy dini, dili we taryhy kökleri bolan döwletler — Azerbaýjan we Türkiýe Respublikalary degişlidir.

Döwletleriň arasyndaky syýasy-diplomatik, söwda-ykdysady, medeniýet, ylym-bilim ulgamlarynda alnyp barylýan işjeň hyzmatdaşlyk döwletara gatnaşyklarynyň ileri tutulýan ugurlarynyň hatarynda durýar. Taraplar abraýly halkara guramalarynda, ilkinji nobatda,

Birleşen Milletler Guramasyna, Ýewropada Howpsuzlyk we Hyzmatdaşlyk Guramasyna, Ýslam Hyzmatdaşlyk Guramasyna, Ykdysady Hyzmatdaşlyk Guramasyna, Türki Döwletleriň Guramasyna we beýleki halkara düzümleriň çäklerinde özara ylalaşykly hereket edýärler.

Netijeli ösýän türkmen-azerbaýjan-türk hyzmatdaşlygynda halkara ulag-üstaşyr geçelgelerini döretmeklige hem uly orun degişlidir. Bu ulgama durmuşa geçirilýän iri taslamalaryň biri Owganystan — Türkmenistan — Azerbaýjan — Gruziýa — Türkiýe ulag geçelgesini döretmekdir. 2014-nji ýylyň 15-nji noýabrynda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginde bu ulag-üstaşyr geçelgesiniň Ylalaşygynyň taslamasyny ara alyp maslahatlaşmak boýunça baştaraşlygyň duşuşyk geçirildi. Bu duşuşyk degişli taslamany durmuşa geçirmek ýolunda ilkinji ädimleriň biri boldy. Häzirk wagtda bu ulag geçelgesi Gündogar bilen Günbatar arasynda köptaraşlygyň özara bähbitli gatnaşyklary ösdürmegiň möhüm serişdesi bolup çykyş edýär.

2021-nji ýylyň ýanwarynda Türkmenistanyň we Azerbaýjanyň Prezidentleriniň wideoaragatnaşyk arkaly gatnaşmaklarynda Hazar deňzindäki «Dostluk» uglewodod ýatagyny bilelikde özleşdirmek we ösdürmek boýunça iki döwletiň hökümetleriniň arasynda özara düşünişmek hakynda Ähtnama gol çekildi. 2022-nji ýylyň 27-nji ýanwarynda «Hazar deňzindäki «Dostluk» ýatagynyň uglewodod serişdelerini bilelikde gözlemek, işläp geçmek we özleşdirmek hakynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen

TÄZELIKLER HOBOCTI NEWS

TALYBMYZYŇ ÜSTÜNLIGI

Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara ykdysady gatnaşyklary fakultetiniň II ýyl talyby Döwran Durdyýew 2022-nji ýylyň 9-10-njy dekabrynda Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky komiteti tarapyndan sportuň söweş sambosy görnüşi boýunça Daşoguz welaýatynda geçirilen Türkmenistanyň aýak birinjiliginde üstünlikli çykyş edip, 79 kilogram agram derejesinde II orna (kümüş medala) mynasyp bolmagy başardy.

Mass Media representatives from Spain

From December 7 to 21, 2022, the creative team of the «Atresmedia Television» Media Group from Spain will shoot a documentary film about the different fields of economy, rich history and beautiful places of Turkmenistan. During this visit, the creative team will visit the beautiful places in Turkmenistan in order to show it to Spain viewers.

On December 13, the representatives of «Atresmedia Television» Media Team visited the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan and get acquainted closely with infrastructure of the institute and conditions created there and the educational process itself.

Объявлены победители конкурса фотожурналистики «Туркменистан – Родина Нейтралитета»

10 декабря 2022 года в Институте международных отношений МИД Туркменистана были подведены итоги конкурса фотожурналистики под названием «Туркменистан – Родина Нейтралитета» среди студентов вузов, приуроченного Международному дню Нейтралитета. Конкурс проводился на I и II уровнях: I уровень – для студентов, специализирующихся в области журналистики и II уровень – обучающихся по другим специальностям. По результатам конкурса главный приз получила студентка факультета международной журналистики Института международных отношений МИД Туркменистана Сельбия Гочмырадова.

«Ýaş diplomatyň sesi».

YAŞ DIPLOMATYŇ SESI

AWAZA SAMMITI:

hyzmatdaşlyga täze çelgi

Azerbaýjan Respublikasynyň Hökümetiniň arasyndaky Ylalaşygyň» taslamasyny işläp taýýarlamak we ylalaşmak boýunça Bilelikdäki İş toparynyň dördünji mejlisi geçirildi.

Şu ýylyň 13-14-nji dekabrynda «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda Türkmenistanyň, Azerbaýjan we Türkiýe Respublikanyň Prezidentleriniň gatnaşmagynda ilkinji üçtaraplaýyn sammit geçirildi. Bu sammitiň barşynda ýokarda agzalan ulag we energetika ulgamynda hyzmatdaşlygyň möhüm ugurlary we döwletara gatnaşyklaryň gün tertibinde durýan beýleki meseleler ara alnyp maslahatlaşyldy. Bu duşuşyk Türkmenistanyň, Azerbaýjanyň we Türkiýäniň arasynda hoşniýetli goňsuçylyk we özara düşünişmek ýörelgelerine esaslanýan köpugurly gatnaşyklary we netijeli hyzmatdaşlygy mundan beýläk-de ösdürmegiň, hemmetaraplaýyn berkitmegiň ýolunda möhüm waka öwrüldi.

Mälim bolşy ýaly, sammitde seredilen möhüm meseleleriň hatarynda Türkmenistanyň energiýa çeşmeleriniň Ýew-

ropa bazarlaryna ugradylmagynyň mümkinçiliklerini öwrenmek boldy. Sammitiň önüsyrynda, ýagny 13-nji dekabryda üç döwletiň daşary işler ministrleriniň duşuşygynyň geçirilendigini hem aýratyn bellemelidir.

Şeýlelikde, Türkmenistanyň, Azerbaýjan we Türkiýe Respublikalarynyň Prezidentleriniň Awaza duşuşygy döp bolan döwletara gatnaşyklarynyň taryhyna täze sahypa hökmünde ýazylyp, giň ugurlar boýunça doly möçberli hyzmatdaşlygyň mundan beýläk-de ösdürilmegine güýçli itergi berjekdigi ikuşsuzdyr. Döwletara hyzmatdaşlygyň möhüm ugurlary boýunça özara arkalaşykly hereket etmegiň binýady has-da berk häsiýete eýe bolmagy, türkmen-azerbaýjan-türk doganlygynyň uzak geljeginiň hatyrasyna hyzmat eder.

Aýgözel AŞIROWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Gündogary öwreniş hünäriňiň magistranty.

International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan. It was attended by representatives of our Institute, as well as the Institute for Diplomatic Studies named after Prince Saud Al-Faisal of the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Saudi Arabia. Before the beginning of the conference, foreign guests got introduced with the educational buildings of the national school of Turkmen diplomacy and got acquainted with the wide opportunities created for students, who receive higher education at the Institute, as well as the educational studio operating at the Institute, the editorial office of the newspaper, and also with the specially prepared place for the intellectual competition "Young Messengers of Peace".

Participants especially noted the current state of the political, trade, economic, cultural and humanitarian areas of bilateral relations, as well as the possi-

A ROUND-TABLE TITLED "TURKMEN-SAUDI RELATIONS" WAS HELD

ilities for their development during the meeting.

Then the delegation of Saudi Arabia took part in the official opening ceremony of the new complex of buildings of the Embassy of the Kingdom of Saudi Arabia in Turkmenistan.

Tomorrow, on December 20, a delegation of the Institute for Diplomatic Studies named after Prince Saud Al-Faisal of the Ministry of Foreign Affairs of the

Kingdom of Saudi Arabia will visit the museums in Ashgabat city.

Ajayip NOBATOVA,
2nd year student of the Faculty of International Journalism of the Institute of International Relations of the Ministry of Foreign Affairs of Turkmenistan.

Häzirki wagtda ýurdumyzyň ykdysadyýetini diwersifikasiýalaşdyrmakda, innowasion ösüşi gazanmakda standartlaşdyryş ulgamynyň orny barha artýar. Standartlar ykdysadyýeti sanly görnüşde ösdürmegiň möhüm şerti bolup, Türkmenistanda ykdysady ösüşiň täze, sanly tapgyrynda ýokary depgin bilen alnyp barylýar. Gazetimiziň şu sanýnda Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasynyň esasy hünärmeni Atajan Saparmyradow bilen taýýarlanan söhbetdeşligi size ýetirýäris.

Islendik innowasion taslama tehnologiýalar çygyrynda sazlaşdyrylan milli hem-de halkara standartlaryna laýyklykda amala aşyrylýar. Şunuň bilen baglylykda, söhbetdeşligimiziň başyny Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasynyň taryhy bilen bagly gürrüňlerden başlaýsak?! — Dogry bellediňiz. Häzirki wagtda ýurdumyzyň ykdysadyýetini ösdürmek, öndürilýän önümleriň bäsdeşlige ukyplylygyny ýokarlandyrmak we durnukly senagat-innowasion ösüşi gazanmak esasy wezipeleriň biridir. Arkadagly Serdarymyzyň hususy telekeçilere we önümçilik işini alyp baryan döwlet kärhanalaryna berýän köptaraplaýyn goldawy, olaryň çalt depginler bilen ösmegine örän uly mümkinçilikler döretdi. Türkmenistanyň Prezidentiniň 2014-nji ýylyň 28-nji fewralyndaky «Türkmenistanda öndürilýän önümlere çyzykly şertli belgileriň goýulmagyny girizmek hakyndaky» Karary esasynda, Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasy döredildi. Milli gurama gysga wagtyň içinde Halkara GSI guramasynyň talaplaryny üstünlikli ýerine ýetirip, 2015-nji ýylyň maý aýynyň 20-sinde 111 döwletiň Milli guramalarynyň biragyndan ses bermekleri bilen Halkara GSI guramasynyň agzasy boldy hem-de «GSI Türkmenistan» brendine ygtyýarnama aldy. Türkmenistanda GSI ulgamynyň işini dolandyrmaga ygtyýarlandyrylan ýeke-täk edara bolan Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasy eýeçiliginiň görnüşine garamazdan, önüm öndürýän edara-kärhanalary we telekeçileri guramanyň agzalygyna kabul edip, olaryň öndürýän önümlerine täjirçiligiň bütindünýä dili bolan, global ulgamynda halkara derejesinde ykrar edilen 483 prefiksi bilen başlanýan çyzykly şertli belgileri paylaýar. Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasy önüm öndürilenden sarp edijä barýan-

HYZMATLAR — DÖWRÜŇ TALABY

ç a harytlaryň hasabatyny we haryt aýlanyşygynyň ýoluny yzarlamaga, wagtlaryny tygşytlamaga, alyjylara edilýän hyzmatlaryň hilini ýokary derejä ýetirmäge ýardam gelýär. Häzir-gurama agzaly-2300-e ýetdi. Şolakärhanalary, 1700-e lerdir. Olara Türkmenis-çyzykly şertli belgileriň jemi 66 münden gowragy döredilip berildi. Bu biziň ýurdumyzda şonçarak harydyň öndürilýändigini aňladýar.

— Atajan aga, okyjylarymyz üçin diňe bir Türkmenistanda däl, eýsem, dünýä yüzünde çyzykly şertli belgileriň gelip çykyşynyň taryhy hem gyzykly bolsa gerek.

— Geçen asyryň ortalarynda, has takygy, 1948-nji ýylda Filadelfiýadaky Dreksel uniwersitetiniň Tilsimat institutunyň aspiranty Bernard Silwer çyzykly şertli belgileri okamak üçin Wudland optiki saundtrek tilsimatyny oýlap tapýar. Munuň üçin, 1952-nji ýylda ABŞ-nyň №2612 994 belgili ygtyýarnamasy berilýär. Netijede, 1974-nji ýylda ilkinji gezek çyzykly şertli belgiler ulanylmaga başlanýar.

— Çyzykly şertli belgileriň ykdysadyýetdäki ähmiýeti dogrusynda hem gürrüň beräýseňiz.

— Çyzykly şertli belgileriň ykdysadyýetde uly ähmiýeti bar. Ykdysadyýetiň dürli pudaklarynda çyzykly şertli bel-

gileriň ulanylmagy, önümçiligi ýokarlandyrmaga, awtomatlaşdyrmaga uly ýardam edýär. Esasan hem, bu belgiler milli ykdysadyýetimiziň dürli ugurlarynda giňden ulanylýar we ýokary netijeler gazanylýar. Mysal hökmünde aýtsak, olar öndürijiler üçin öz önümlerini çalt taýýarlap we amatly ýerläp bilmek mümkinçiligini döredýär. Şeýlelikde, olaryň edil içkerki bazarda bolşy ýaly, daşarky bazarda hem bäsdeşlige ukyplylygy ýokarlanýar. Çyzykly şertli belgileriň önümler babatda hakyky wagtyň dowamynda takyk tükellemani geçirmek, önümleriň derejesini bilmek, şonuň netijesinde gerekmejek çykdajylary azaltmak, ýyllyk tükelleýiş hasabatlaryny düzmek üçin wagtyň ýitirmezlik, bölekleyin we lomaý söwdä nokatlary üçin müşderilere hyzmat etmekdäki wagtlaryny tygşytlamak ýaly birnäçe bähbitleriniň bardygyny bellemek gerek.

— Atajan aga, söhbetdeşligimiziň ahyrynda Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasynyň geljekki önde goýýan maksatlary dogrusynda hem pikirleriňizi diňläýsek?! —

Täze tehnologiýalaryň ösýän, sarp edijileriň islegleriniň artýan döwründe olara hödürülýän önümleriň hilini ýokarlandyrmak global meseleleriň biri bolup durýar. Şonuň bilen baglylykda, öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde Türkmenistanda öndürilýän önümleriň bäsdeşlige ukyplylygyny ýokarlandyrmak we içkerki söwdä ulgamyny kämilleşdirmek ugunda öňdebaryjy halkara tejribelerinden ugur alyp işleýän Türkmenistanyň Çyzykly şertli belgiler boýunça Milli guramasynyň öňünde dünýä bazarlaryna giň ýol açjak täze halkara standartlaryny Türkmenistanda ornaşdyrmak wezipeleri durýar.

Sözümiň ahyrynda, ýurdumyzda sanly ykdysadyýeti ösdürmek ugunda ähli mümkinçilikleri döredip berýän Arkadagly Serdarymyza guramamyzyň adyndan hemde öz adymdan sagbolsun aýdýaryn. Goý, hormatly Prezidentimiziň jany sag, ömri uzak bolsun, il-ýurt bähbitli, aýdyň maksatly işleri elmydama rowaçlyklara beslensin!

— Sag boluň!

Söhbetdeş bolan: Aýlar ATAÝKOWA,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Halkara žurnalistikasy fakultetiniň III ýyl talyby.

Türkmenistan bilen Azerbaýjan Respublikasynyň arasynda diplomatik gatnaşyklar 1992-nji ýylyň 9-njy iýunynda ýola goýuldy.

Türkmenistan bilen Türkiýe Respublikasynyň arasynda diplomatik gatnaşyklar 1992-nji ýylyň 29-njy fewralynda ýola goýuldy.

ÝAŞ DIPLOMATYŇ SESI

Yurdumyz özüniň hoşniýetli, oňyn daşary syýasatynyň ýörelgelerine ygrarlydygyny iş ýüzünde subut edýär. Türkmenistan bu günki gün dünýä bileleşiginiň doly hukukly agzasy bolup, özüniň Esasy Kanunynda berkidilen halkara hukugynyň umumy ykrar edilen kadalarynyň ileri tutulmagyny nusgalyk derejede goldaýar. Merdana ata-babalarymyzyň asylyly döplerine eýerip, ýurdumyzda «Açyk gapylar» syýasaty doly ýola goýuldy. Bu syýasatyň many-mazmuny türkmen yn-sanperwerligine, dostanalygyna eýerilip, yzygiderli baýlaşdyrylýar.

Myhmansöýer we bereketli türkmen topragy dünýä halklarynyň söýgüli mekanyna, halkara başlangyçlaryň ýaýbaňlandyrylýan merkezine, ylym-bilimiň yzygiderli ösýän, dostlugyň rowaçlanýan ýurduna öwürldi. Türkmen halkynyň taryhyna altyn harplar bilen ýazylan 1995-nji ýylyň 12-nji dekabry biziň halkymyz üçin diňe

HALKARA ARENASYNYDA TÄZE FILOSOFIÝA

magy bilen, Türkmenistanyň ählumy howpsuzlygy hem-de yzygiderli ösüşi üpjün etmekde möhüm orny eýeleýän, parahatçylygy dörediji uly merkeze öwürüldigini belleýärler.

Däp bolşy ýaly, gözəl paýtagtymyzda hormatly Prezidentimiziň başlangyjy boýunça Halkara Bitaraplyk günü we Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplyk derejesine eýe bolmagynyň 27 ýyllygy mynasybetli «Dialog — parahatçylygyň kepili» atly halkara maslahatyň geçirilmegi uly ähmiýete eýe boldy. BMG-niň Baş Assambleýasynyň 77-nji sessiýasynyň 45-nji plenar mejlisinde Türkmenistanyň başlangyjy boýunça «2023-nji ýyl — Parahatçylygyň kepili hökmünde dialogyň halkara ýyly» atly ýene bir Kararnamanyň kabul edilmegi bolsa buýsandyryjy wakalaryň birine öwürldi. Munuň özi Watanymyzyň halkara gatnaşyklaryndaky oňyn bitaraplyk syýasatynyň uly üstünlikleriniň biridir.

«Dialog — parahatçylygyň kepili» atly ählumy başlangyç dünýä halklarynyň parahatçylyk we birek-birege ynanyşmak ýörelgelerine esaslanýan döp-dessurlaryny berkitmekde, milli gymmatlyklary we oňyn garaýyşlary ösdürmekde halkara bileleşigiň tagallalarynyň utgaşdyrylmagyna gönükdirilendir. Mälim bolşy ýaly, bu başlangyç 2021-nji ýylyň dekabrynda Aşgabatda geçirilen «Parahatçylyk we ynanyşmak syýasaty — halkara howpsuzlygyň, durnuklylygyň we ösüşiň binýady» atly halkara maslahatda öňe sürüldi hem-de oňa gatnaşyjylar tarapyndan biragyzdan goldanyldy. Bu maslahatyň jemleýji resminamasy BMG-niň Baş Assambleýasynyň 76-njy mejlisiniň resminamasy hökmünde ýaýradyldy. Munuň özi tötänden däl, çünki halkara gatnaşyklaryň täze ýörelgesi hökmünde ykrar edilen bu başlangyç BMG-niň Baş Sekretarynyň parahatçylygy berkitmek üçin Täze gün tertibini esaslandyrmak hakyndaky başlangyjy bilen utgaşyklydyr. Ol ählumy wehimleriň peseldilmegini, gapma-garşylyklaryň önüniň alynmagyny we parahatçylyga maýa goýumlaryň gönükdirilmegini, şeýle hem sebitleýin derejedäki önüni alyş çärelerine goldaw bermegini öz içine alýar. «Dialog — parahatçylygyň kepili» atly maslahatyň geçirilmegi, dünýä bileleşiginiň işjeň agzasy bolan Türkmenistanyň diňe bir ähli ýurtlaryň we halklaryň bähbitlerine laýyk gelýän gün halkara hyzmatdaşlygyň ösdürilmegine gönükdirilen ähmiýetli başlangyçlary öňe sürmek bilen çäklenmän, eýsem, olaryň iş ýüzünde durmuşa geçirilmegi ugrunda anyk çäreleri amala aşyryandygyny-da görkezýär.

Arslan SYÝAHATOW,
Halkara gatnaşyklary fakultetiniň II ýyl talyby.

bir ähmiýetli sene bolman, eýsem, ol hakykatdan-da, ykbal çözüji pursadyna, Garaşsyz Türkmenistanyň täze taryhynyň okgunly ösüşiniň ýol görkezijisine öwürldi. Şeýle-de BMG-niň Baş Assambleýasynyň 12-nji dekabry «Halkara Bitaraplyk günü» diýip yglan etmegi, birnäçe Kararnamalary kabul etmegi, şol sanda «Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy», «Halkara parahatçylygy, howpsuzlygy saklamakda we pugtalandyrmakda hem-de durnukly ösüş işinde bitaraplyk syýasatynyň orny», Türkmenistanyň başlangyjy bilen, «Birlleşen Milletler Guramasynyň Merkezi Aziýa üçin önüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň orny» atly Kararnamalaryň kabul edilmegi ýurdumyzyň bitaraplyk syýasatynyň giň goldawa eýe bolýandygynyň aýdyň subutnamasydyr.

Halkara we sebit guramalarynyň ýolbaşçylarydyr bilermenleri Türkmenistanyň sebitde, hususan-da, Owganystanda parahatçylygyň we durnuklylygyň üpjün edilmegine uly goşant goşandygyny, Aşgabatda BMG-niň Merkezi Aziýada önüni alyş diplomatiýasy boýunça sebit merkeziniň açyl-

Обозрение

В второй декаде декабря 2022 года события и новости политической, экономической, социальной сфер нашей Отчизны нашли своё достойное отражение в мировом информационном пространстве.

Одним из ярких событий данного периода на региональной политической арене стало проведение трехстороннего саммита при участии глав Туркменистана, Турции и Азербайджана. Следовательно, новости, касающиеся этого события, были освещены авторитетными международными СМИ. К слову, новость о договоренности трех сторон о взаимодействии в сфере энергетики было освещено авторитетным информгентством **TACC**:

«Состоялась встреча глав министерств энергетики Туркменистана, Азербайджана и Турции, в ходе которой были обсуждены вопросы развития взаимодействия в сфере энергетики.

Стороны рассмотрели отдельные аспекты многогранного сотрудничества, выстраиваемого на долгосрочной, взаимовыгодной основе, ход выполнения достигнутых ранее договорённостей, а также возможности реализации новых совместных проектов».

В первой декаде декабря активное сотрудничество нашей страны со своими соседями также нашло своё достойное отражение на просторах зарубежных СМИ. В частности, новость о поставках нового этапа туркменского газа в Узбекистан была размещена на странице информагентства **UzDaily**:

«Узбекистан и Туркменистан договорились о поставках до 1,5 млрд. кубометров газа.

12 декабря глава администрации Президента Узбекистана Сардор Умурзаков посетил Ашхабад. В рамках визита он встретился с Президентом Туркменистана Сердаром Бердымухамедовым.

Во время визита достигнута договоренность о поставках в Узбекистан дополнительно до 20 млн кубометров газа в сутки или всего 1,5 млрд кубометров за 3 месяца. Узбекистан и Туркменистан подписали соответствующий контракт».

Деятельность нашего государства во

внешнеполитической сфере также является объектом пристального внимания иностранных СМИ. К слову, сообщение о расширении контактов Туркменистана с ООН в области устойчивого развития нашло своё место на официальной странице регионального новостного портала **Centralasia.news**:

«В Ашхабаде 15 декабря состоялось заседание Совместного руководящего комитета по реализации Рамочной программы сотрудничества между Туркменистаном и ООН в области устойчивого развития на 2021–2025 годы. Глава внешнеполитического ведомства страны Рашид Мередов выдвинул ряд инициатив по активизации контактов по данному направлению взаимодействия».

Рашид Мередов предложил расширить партнерские отношения в областях обеспечения «зеленой» экономики и разработки соответствующих концепций, продовольственной безопасности и климатических изменений, посредством использования современных технологий».

Новостная хроника из ежедневной общественной жизни нашего государства, также стала объектом пристального внимания зарубежных информагентств. К примеру, новость о начале в Туркменистане сплошной переписи населения и жилищного фонда страны была размещена на официальной странице новостного портала **SNG today**:

«В соответствии с постановлением президента Сердара Бердымухамедова, 17 декабря по всему Туркменистану началась всеобщая перепись населения и жилищного фонда под девизом: «Перепись населения 2022: Сплочённость, Счастье, Светлое будущее». Главная задача нынешней акции заключается в получении конкретных данных о демографическом составе и социально-экономическом положении граждан государства».

Освещение таких важных событий и новостей, происходящих в нашей стране, является еще одним ярким свидетельством высокого уровня заинтересованности авторитетных международных агентств общественно-политической жизнью нашего государства.

Подготовили: Халбиби САТЛЫКОВА, Батырмухаммет ОРАЗОВ, студенты факультета международной журналистики.

Переговоры – душа дипломатии, соглашения – ее сердце.
Константин Мадей

Туркменистан представит свои музейные ценности в Лувре.

YAŞ DIPLOMATYŇ SESI

FIFA WORLD CUP
Qatar 2022

18-nji dekabrdan Argentinanyň we Fransiýanyň milli ýygnyndylarynyň arasynda Katar da geçirilen 2022-nji ýylyk futbol boýunça dünýä çempionatynyň final duşuşygy oýnaldy. Esasy we goşmaça wagty 3:3 hasabynda deňlikde tamamlanan gapma-garşylykda oýundan soňky penaltiler boýunça 4:2 hasabynda Argentina ýeňiş gazandý. Şeýlelikde, Argentina Maradonanyň döwründen soňra, 1986-njy ýyldan bäri ilkinji çempionlygyna Messi bilen ýetdi.

Adatça, ertekiler iki hil bolýar. Birinjisinde, haýsydyr bir pukara ýigit aňdaryň öldürüp, şagyzyňa we ummasyz mal-mülke eýe bolýar. Ikinjisinde bolsa, baş gahryman – şazadanyň şagyzyňa ýetmek üçin özüni ykrar etdirmegi gerek. Ol ýaý atypmy, küşt oýnapmy, ädik tikipmi, garaz, bir zat edip, adaty adamlaryň arasynda hem günemasy dolandyryp biljegini, oňa ähli zadyň takdyr tarapyndan berendigini subut etmeli.

Maradonanyň karýerasy birinji agzan ertekimize kybapdaş. Ol hemişe hemme kişä garşy çykmağa mejburdy, şonuň üçin hem ony diňe özi ýaly pukara adamlar gowy görýärdiler. Garşydaşlary onuň ýalňyşyndan peýdalanmaga, onuň aýagyna depmäge mydama taýýardylar. Maradona özüniň soňky iki mundialyny aglap terk etdi — birinjisinde Argentinanyň derwesesine tarap bellenilen jedelli penalti üçin, ikinjisinde meýdançadan daşardaky «oýunlar» sebäpli...

— Şazada. Ikinji agzan ertekimiziň baş gahrymany. Ol Barse-lona patyşalygynda ulaldy, ýigit çykanda bolsa tagt oňa taýýar durdy. Hatda hökmürowanlygyň diňe Messä degişli bolmagy üçin oňa päsge berip biljek Ronaldinýo, Zlatan ýaly oýunçylar hem topardan giderildi. Aslynda, Ispaniýada Şalyk kluby «Real» hasaplansa-da, hakyky patyşalyk Barselonada bar. Çünki «Bernabeuda» hiç kim müdimilik gowy görülmeyär. Ol ýerde gladioatorlar täze gahryman peýda bolýança dynuwsyz söweş-yärler, özlerni ykrar etdirmäge çalyşýarlar. Bu ýeriň mähellesi şahsyýetleri däl-de, gollary, ýeňişleri halayar. «Kamp Nou» bolsa söýgä we wepadarlyga sarpa goýulýan bagtyýar patyşalyk. Messi, ana, şol patyşalygyň tagty nesip eden şazada. Ýöne...

Messi şazada hem bolsa şu wagta çenli birinji ertekiniň gahrymany bolan pukaraja ýigit — Maradonadan pes saýlyp gelindi. Muňa sebäp hökmünde onuň üçin ähli zadyň başgalar

tarapyndan taýýarlanylýp goýlandygy, özüni ykrar etdirer ýaly özüniň adatdan daşary zat etmändigini zol-zol tekrarlady. Tankytçylaryň aýtmagyna görä, Messiniň üstünlikleriniň aňyrsynda onuň öz ussatlygyna garanynda, Gwardiolanyň tiki-takasy, Inýesta we Hawi ýaly topardaşlar, topardaky çäklendirilmik erkinlik ýaly onlarça sebäbiň ülsi has köp. Şeýle bolansoň, ählisiniň öz güýjüne dayanyň eden pukara ýigit (Maradona) hemişe taýyn tagta eýe çykan şazadadan (Messiden) rüstem görüldi. Tä şazada özüniň adaty daldigini adaty adamlaryň arasynda subut edýänçä...

Messi — dogabitdi zehin. Şonuň üçin hem oňa başga planetaly diýilýär. Ýöne şu gezekki mundialda şol başga planetaly zehiniň gerdene adamlara mahsus borçlar ýüklendi. Gülik, gaza, arzuw, çäresizlik, hyjuw, gorky...

Şazada birinji gezek şeýle synaga duçar boldy. Bu synagda ol diňe gol urman, topardaşlaryna pas bermäge, meýdançada ýüki öz egnine almaga, garaz, şu çaka çenli öwränleşmedik işleriniň ençemesini yerine yetirmäge mejbur. Mundan başga-da, şazada hökmünde diňe öz göwnüni oýlap öwrenen Messi indi başgalar hakda hem pikir etmäge, olaryň göwnüni tapmaga, daşynda jebisleşdirmäge, olary özlerni taryhyň bir bölegi hasaplamaga höweslendirmäge jogapkär. Birden finaldaky ýaly hemmesi tersine gitse, ruhdan düşmezlik üçin hemmä ýeterlik güýç tapmak hem Messiniň boýnuna. Ol muni aňryýany bilen başardy. Öňkünden gowy ylgady, gowy aldady, gowy oýnady. Özi-de muni öňkünden gowy oýunça öwürülmezden, başardy. Üns beren bolsaňyz, Argentinanyň her bir oýnunda gahryman başga-başga oýunçy. Birinde Huliyan Alvarez, ikinjide Enzo Fernandes, soň Di Mariýa, soň Emiliano Martinez. Messi heniz adyny argentinaly bolmadyk janköýerleriň tanamaýan tälimçisi bilen, birine «gögele», beýlekisine «döwri geçer» diýlen adaty «Brajtondyr» «Benfikalaryň» oýunçylaryndan düzülen ýygnyndy dünýä futbolunyň çür depesine çenli galdyryp bildi. Başgaça aýtsak, Messi olary çempiona öwürdi, olar bolsa Messini...

Şeýlelikde, erteki bagtyýar jemleme bilen tamamlandy. Özüniň kimdigini özüden geçip subut eden şazada Messi ömrüniň iň esasy arzuwynyň wysalyňa gowuşdy. Indi durmuş täze ertekiler, täze gahrymanlar bilen dowam eder...

Mätgurban MÄTGURBANOW,
Halkara žurnalistikasy fakultetiniň
II ýyl talyby.

From the
economist's
dictionary

ECONOMIC TERMS IN INTERNATIONAL RELATIONS

✓ **Financial markets** – financial markets are the lifeline behind capitalist economies, allowing businesses and entrepreneurs to buy and sell their financial holdings.

✓ **Interest rates** – the proportion of a loan that is charged in addition to the money they borrow, expressed as a percentage of the outstanding loan. Typically, interest rates are calculated on an annual basis and are therefore referred to as the annual percentage rate (APR).

✓ **Inflation** – inflation refers to the decline of purchasing power of a given currency over time, leading to a rise of the cost of living.

✓ **Economic Growth** – an increase in the production of economic goods and services, compared between one period of time and another.

✓ **Macroeconomics** – a particular branch of economics that examines the behaviour and performance of an economy as a whole. Looking at a country's wider economic picture, it focuses on the aggregate changes in an economy, such as unemployment, growth rate, GDP, inflation and more.

✓ **Microeconomics** – a branch of economics which examines the financial decision-making process of individuals, households and businesses. Generally, it applies to markets of goods and services, dealing with individual and economic issues, including: what buying habits people have, what factors influence their choices.

Prepared by: **Ayjahhan GULHANOVA,**
2nd year student of the Faculty
of International Economic Relations
of the Institute of International Relations
of the Ministry of Foreign Affairs of
Turkmenistan.

Дипломатия – профессия универсальная, но настолько, что перестает быть профессией, превращаясь в образ жизни.

Алишер Файзуллаев

Дипломаты — проводники из лабиринтов к свету взаимопонимания.

Валерий Красовский

Baş redaktor
Taýrberdi MYRATLYÝEW

Baş redaktoryň orunbasarlary: M.Mätgurbanow, G.Gurbansähedow

Jogapkär kätip: B.Garaýew

Jogapkär kätibiň orunbasary: A.Kaşaňow

Kätip: A.Nobatowa

Bölüm müdiri: A.Ýazweliýew

Edebi işgärler: J.Öwezowa, A.Atajykowa

Fotohabarçylar: M.Narmedow, B.Ýazmyradow

Korrektorlar: G.Egirjähewa, A.Döwletowa.

Redaksion geňeşiň agzalary:

B.Ataýew, M.Berdiniýazow, W.Kadyrow,

R.Bäşimow, B.Saryýew, T.Gutlyýew,

M.Amansaryýew, B.Karayew, A.Jumagulyýew,

M.Gandymowa, A.Omarowa, M.Orazowa,

P.Çaryýew, O.Hemzähew, T.Döwletowa,

J.Pürjähewa, O.Amanmuhammedowa,

A.Nazarowa.

Gazet elektron görnüşinde
HGI-niň www.iirmfa.edu.tm
internet saýtynda
hem-de iirmfa.nesil.edu.tm
sanly bilim portalynda
ýerleşdirilýär.

Email:

yashdiplomathgi@gmail.com